

ἔμεινεν εἰς αὐτὴν παρὰ τοὺς ἐξωλεστάτους ἐκείνους καὶ τινὰς ἄλλους ὁμοίους τῶν· ὅθεν ἀκινδύνως ἠμπόρουν ν' ἀρπάξωσιν. Ἴσως καὶ ἄλλα αἰτία παρὰ τὴν ληστείαν παρεκίνησαν τινὰς αὐτῶν· εἰς κατ' ἐξαιρέτων συλληφθεῖς (λέγουσι ὅτι ἦτο Μαυροῦσιος, καταδικασμένος εἰς τὸ κάτεργον) ὠμολόγησεν ἐπὶ τῆς ἀγχόνης, ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος ἔβαλε πῦρ εἰς τὸ παλάτιον· ἐσεμνύετο δὲ διὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην, καὶ ἐδηλοποίησε μὲ τὴν τελευταίαν πνοὴν του, ὅτι ἠλπίζε νὰ ἔκαυσε τὴν βασιλικὴν οἰκογένειαν. Συνδραμοῦσαι λοιπὸν αἱ τρεῖς αὐταὶ αἰτίαι δὲν εἶναι παράδοξον ὅτι ἐγέννησαν τρομερὰν πυρκαϊάν, ἥτις ἀνεμπόδιστος ἀφεθεῖσα κατηράνισε τὴν πόλιν ὀλόκληρον, ἢ τοῦλάχιστον πᾶν ὅ,τι ἐνυπῆρχεν εἰς αὐτὴν μεγαλοπρεπὲς καὶ πολῦτιμον.

Περὶ τῶν οἰκοδομῶν παρατηρήθη, ὅτι αἱ στερεώταται κατέπιπτον ἐν γένει πρώτισται. Πᾶσα ἐκκλησία, μοναστήριον, παλάτιον, καὶ δημόσιον κτίριον, μὲ ἀπειραρίθμους ἰδιωτικὰς οἰκίας, ἢ κατεκρημνίσθησαν, ἢ τὸσον δεινῶς ἐκλονήθησαν, ὥστε ἦτον ἐπικίνδυνον νὰ περάσῃ τις ἀπὸ πλησίον αὐτῶν.

Ὅλος ὁ ἀριθμὸς τῶν φονευθέντων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ὅσοι ἐκάησαν, ἢ ἐθανατώθησαν, εἰς τὰ ἐρείπια ἐξορύττοντες, ὑποτίθεται, κατὰ τὸν ἐλάχιστον ὑπολογισμόν, ὡς ὑπερβαίνων τὰς ἐξήκοντα χιλιάδας· μολοντί δὲ ἡ ζημία ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ εἶναι ἀδύνατον νὰ λογαριασθῇ, ἰδέαν τινὰ ὁμως περὶ αὐτῆς ἐμπορεῖς νὰ σχηματίσῃ, ἀφοῦ σὲ βεβαιώσω ὅτι ἡ ἐκτεταμένη καὶ βαθύπλουτος αὕτη πόλις δὲν εἶναι τῶρα εἰμὴ παμμεγέθους ἐρείπιων σωρός· ὅτι οἱ πλοῦσιοι καὶ οἱ πτωχοὶ εἶναι κατὰ τὸ παρὸν ἴσοι· ὅτι χιλιάδες οἰκογενεῖων, αἵτινες προχθὲς ἀκόμη ἔζων εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἀφθονίας καὶ τῆς τρυφῆς, εὐρίσκονται σήμερον διεσπαρμέναι τῆδε κάκεισε εἰς τοὺς ἀγρούς, παντὸς τοῦ πρὸς ἄνεσιν ἐστερημέναι, καὶ μηδὲνα εὐρίσκουσαι δυνάμενον νὰ τὰς συνδράμῃ.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀφοῦ παρήλθεν ὁ πρῶτος φόβος, ἐμβῆκα εἰς τὴν πόλιν ἀπὸ τὰ ἀσφαλέστερα μέρη, ὥστε νὰ ἴδω ἂν ἦτο τρόπος νὰ ἐκβάλω τί ἀπὸ τὸ κατάλυμά μου· ἀλλὰ τὸσον εἶχεν ἐπαυξήσῃ τὰ ἐρείπια ἢ πυρκαϊά, ὥστε τὴν ὁδὸν κἂν ὅπου εὐρίσκετο ἡ κατοικία μου δὲν ἠμπόρεσα νὰ διακρίνω· βουνοὶ πετρῶν καὶ χωμάτων μὲ περιεκύκλουν πανταχόθεν. Πάλιν ὁμως εἰσῆλθον μετὰ ἡμέρας εἰς τὴν πόλιν, συμπαραλαβὼν καὶ τινὰς ἀχθοφόρους, οἱ ὅποιοι, πρὸ πολλοῦ κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς πόλεως ὑπηρετοῦντες, ἐγνώριζον τὴν θέσιν ἰδιαιτέρων οἰκῶν· διὰ τῆς βοηθείας αὐτῶν ἀνεκάλυφα, τέλος, τὴν κατοικίαν μου· ἀλλὰ πάραυτα ἐπληροφόρηθη, ὅτι ἂν ἔσκαπτον δὲν ἤθελον πιάσειν οὔτε τὸ ἔξοδον· ἔπειτα, ὁ εἰσέτι ἀναβαίνων ἀπὸ τὰ ἐρείπια καπνὸς μὲ εἰδοποίησεν, ὅτι ὅσα ἐγὼ μάλιστα πάντων ἐτίμων ἦσαν ἤδη κεκαυμένα.

Καὶ τὰς δύο φοράς, καθ' ἃς ἐπεχείρησα τὴν ἀκαρπὸν ταύτην ἔρευναν, ἐξαιρέτως τὴν πρώτην, τὸσαύτη δυσωδία προήρχετο ἀπὸ τὰ νεκρὰ σώματα, ὥστε παρ'

ὀλίγον ἐλειποθύμῃσα· μολοντί δὲ τὴν ἐσχάτην ἦτον ὀλιγώτερον δυνατὴ, τάποτελέσματα ὁμως μὲ ἦσαν δεινότερα, καθότι ὑπέπεσον εἰς πυρετόν. Τὸ πάθημα τοῦτο μ' ἔκαμε προσεκτικώτερον εἰς τὸ μέλλον, καὶ ἀπέφευγον τόπους τινὰς, ὅπου τίσον ὑπερβολικὴ ἦτον ἡ δυσωδία, ὥστε ὁ κόσμος ἤρχισε νὰ φοβῆται λοιμικὴν νόσον. Φίλος μου τις, καταβὰς εἰς τὴν πόλιν ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὸν σεισμόν, μὲ διηγῆθη ὅτι εὐρήκεν εἰς τὰς ὁδοὺς σώματα φρικωδῶς κατεσπαραγμένα ὑπὸ τῶν κυνῶν, ἄλλα ἡμικαυμένα, ἄλλα διόλου ἐψημένα· καὶ ὅτι εἰς τινὰς τόπους, μάλιστα παρὰ τὰς θύρας τῶν ἐκκλησιῶν, ἔκειντο πολυάριθμα σωρηθὸν, τὸ ἐν ἐπὶ τοῦ ἄλλου. Τὴν γενομένην τρομερὰν θραῦσιν ἐμπορεῖς νὰ εἰκάσῃς ἐκ τοῦ ἐπομένου ἐνὸς μόνου παραδείγματος·—Ὑπῆρχεν ὑψηλὴ τις καμαρωτὴ δίοδος, ἀπέναντι μιᾶς τῶν θυρῶν τῆς ἀρχαίας πρωτεύουσας ἐκκλησίας· ἐξ ἀριστερῶν ἦτον ἡ περιφέρμος ἐκκλησία τοῦ Ἀγ. Ἀντωνίου, καὶ ἐκ δεξιῶν ἰδιωτικαὶ τινες οἰκίαι ὑψηλόταται· ἐν τῷ μέσῳ τῶν τεσσάρων τούτων οἰκοδομῶν ἔμενε φυσικὰ μικρὰ τις πλατεῖα. Εἰς τὸν πρῶτον σεισμόν, πολλοὶ ὄφτινες ἐπέρνων τότε ὑποκάτωθεν τῆς καμάρας, κατέφυγον εἰς τὸ κέντρον τῆς πλατείας· τὸ αὐτὸ δ' ἐπραξάν καὶ ὅσοι ἠμπόρεσαν ἀπὸ τοὺς εὐρισκομένους εἰς τὰς δύο ἐκκλησίας· ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἡ καμάρα καὶ τὰ πρόσωπα τῶν δύο ἐκκλησιῶν καὶ τῶν γειτονικῶν οἰκοδομημάτων, ὅλα κλίναντα πρὸς ἄλληλα, κατέπεσον καὶ κατέχρωσαν ἅπαντας, ἐνῷ ἴσταντο ἐνταῦθα συσσωρευμένοι.

Ἴδου, φίλτατε, σ' ἐξιστόρησα γνησίως, καίτοι ἀτελῶς, τὴν φοικώδη ταύτην καταστροφὴν, ἥτις ἀφῆκεν ἀνεξάλειπτον ἐντύπωσιν εἰς τὸ πνεῦμά μου· ἔχασα ὅλα τὰ χρήματα ὅσα εἶχον πλησίον μου, καὶ ἄλλα ἰμάτια δὲν διέσωσα παρὰ τὰ ὅποια φορῶ· ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον μὲ θλίβει ἡ ἀπώλεια τῶν χαρτίων μου. Πρὸς ἐπαύξησιν τῆς παρουσίας μου δυστυχίας, οἱ φίλοι ἐκεῖνοι, εἰς τοὺς ὁποίους ἠδυνάμην νὰ προσδράμω ἐφ' οἰασθήποτε ἄλλης περιπετείας, εὐρίσκονται τῶρα εἰς τὴν αὐτὴν ἀθλίαν κατάστασιν. Μ' ὅλα ταῦτα, δὲν ἔχω κἀνὲν δίκαιον νὰ παραπονῶμαι ἢ ν' ἀπελπίζωμαι, ἀλλὰ μᾶλλον μετὰ βαθυτάτης εὐγνωμοσύνης ὀφείλω νὰ προσπίπτω ἐνώπιον τοῦ Παντοκράτορος, ὁ ὁποῖος τὸσον ὁρατῶς μὲ διετήρησεν ἀπὸ τοιοῦτους καὶ τηλικούτους κινδύνους· ἡ αὐτὴ δὲ ἀγαθὴ Πρόνοια ἐλπίζω ὅτι θέλει καὶ τοῦ λοιποῦ μὲ προστατεύειν, καὶ τῆς παρουσίας στενοχωρίας μὲ ἀπαλλάξειν.

ΕΥΓΕΝΕΣΤΑΤΟΣ.—Τὸ ἐπίθετον τοῦτο ἔγινε σήμερον τὸσον κοινόν, τὸσον εὐτελές, ὥστε δύναται πᾶς ἕνας νὰ τὸ ἀγοράσῃ καὶ νὰ τὸ στολισθῇ δι' ὀλίγον τι, ἢ καὶ νὰ τὸ λάβῃ δωρεάν, χωρὶς νὰ ἐξοδεύσῃ τίποτε· διότι οἱ πωλοῦντες ἢ χαρίζοντες αὐτὸ εἶναι πάντοτε ὁ ἀπαίδευτος ὄχλος, ἢ οἱ ἀπόλυτοι ἡγεμόνες, ἢ γουὺν ἀνθρώποι μὴ γνωρίζοντες τί πωλοῦν ἢ τί χαρίζουν, ἢ χαρίζοντες καπνὸν, διὰ νὰ ζωπηρῶσι τὸ ἀπόλυτον τῆς ἐξουσίας των. Τοῦτο συμβαίνει μάλιστα εἰς τὰς δυσνομούμενας πολιτείας. Ὅταν ἡ πολιτεία εὐνομηται, δὲν ἔχει οὔτε πολίτας ἐξαιρέτως ὀνομαζομένους εὐγενεῖς, οὔτε μέγας πολιτῶν ἄξιον νὰ ὀνομάζεται ὄχλος· ἐπειδὴ αὐτὴ ἡ εὐνομία

γενεῖ τὴν ἀρετὴν, καὶ εὐγενεῖσι δὴν τὴν πόλιν ἐντάμα, ὅχι τοῦτον ἢ ἐκείνον τὸν πολίτην χωριστά. Ὁ τίτλος οὗτος ἐγεννήθη εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα, ὅχι ὅτε εὐνομοῦντο, οὐδ' ἔτ' ἐδίωξαν τοὺς Πέρσας, ἀλλ' ὅτε κατεφρόνησαν τοὺς νόμους, καὶ ἐγυμνώθησαν ἀπὸ τὰς ἀρετὰς τῶν ἰδίων προγόνων. Μὴν ἔχοντες πλέον ἀρετὴν, ἐπενόησαν νὰ κάμωσιν ἄλλο τι ἐντιμον ἀντ' αὐτῆς· καὶ τοῦτο φυσικὰ ἔπρεπε νὰ ᾔηαι ὁ πλοῦτος. Οἱ πλούσιοι λοιπὸν ἐτιμῶντο, καὶ αὐτοὶ μόνον ὠνομάζοντο **Εὐπατρίδαι** καὶ **Εὐγενεῖς**, ἀκόμη καὶ Ἄρχοντες, καθὼς τοὺς ὀνομάζον ἔτι καὶ σήμερον, ὡς νὰ ᾔηαι ἄξιον ἐπαίνου καὶ τιμῆς πρᾶγμα, πλοῦτος χωρὶς ἀρετῆν. Ἴδου τί λέγει, σύγχρονος καὶ μάρτυρος αὐτόπτης τῆς τότε φθορᾶς, ὁ κωμικὸς Ἀλεξίς (παρ' Ἀθην. IV. σελ. 160).

A. Ἔστιν δὲ ποδαπὸς τὸ γένος οὗτος; **B.** Πλούσιος·
Τούτους δὲ πάντες φασὶν εὐγενεστάτους.
Πένητας εὐπατρίδας γὰρ οὐδὲ εἰς ὄρη.

ἔχον ὁ πένης Σωκράτης καὶ οἱ ὅμοιοι αὐτοῦ ἐνομιζοντο ἀγενεστάτοι. Οἱ ἀγενεστάτοι ὅμως οὗτοι ἐσπούδασαν νὰ λυτρώσωσι καὶ τοὺς πωλοῦντας καὶ τοὺς ἀγοράζοντας τὴν εὐγένειαν ἀπὸ τῆς μέλλουσας ἀγενεστάτην τύχην, ἀλλὰ δὲν ἐδυνήθησαν. Οἱ εὐγενεστάτοι ἐπετάθησαν πρῶτον εἰς τοὺς Μακεδόνας, ἔπειτα εἰς τοὺς Ῥωμαίους, οἱ ὅποιοι, εὐγενισθέντες καὶ αὐτοὶ, ἔσυραν μαζῆ τῶν καὶ τοὺς Ἕλληνας εἰς ἄλλον ζυγόν. Καιρὸς εἶναι, μετὰ τόσον μακρὰν πείραν, νὰ ἐξυπνήσωμεν, ἀγαπητοὶ μου Εὐγενεστάτοι! --
ΚΟΡΑΗΣ.

ΤΑ ΤΗΛΕΣΚΟΠΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ.

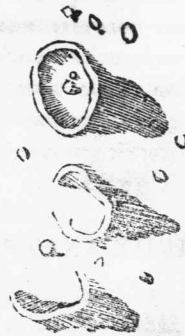

ΟΠΟΤΑΝ ἡ γῆ εὐρίσκειται μεταξύ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης, ὥστε νὰ δῆ ἐκεῖνος ἐνῶ αὐτὴ ἀνατέλλει, τότε λάμπων ὁ ἥλιος κατευθεῖαν ἐπὶ τοῦ δίσκου τῆς σελήνης, κάμνει αὐτὴν πανσέληνον. Ἐμπορεῖ δὲ καὶ ὁ ὀπλος ὀφθαλμὸς νὰ διακρίνη ἀτάκτους σκοτεινοὺς τινὰς τόπους, ὡς κηλίδας τοῦ ἱλαροῦ καὶ φεγγῶδους προσώπου τῆς· ἀλλὰ διὰ τῆς βοήθειας τοῦ τηλεσκοπίου αἱ εἰς αὐτὴν μεγάλαι μελανότητες γίνονται πολλαὶ καὶ πολυποικίλοι σειραὶ, διάφοροι κατὰ τὸ σχῆμα καὶ τὸ

χρῶμα, ὡς παριστάνεται εἰς τὴν προτεταγμένην εἰκονογραφίαν.

Γεννᾶται δὲ τοσαύτη διαφορὰ εἰς τὰ σχήματα καὶ χρώματα τῶν φαινομένων τούτων ἐκ τῆς ποικιλίας καὶ τοῦ χαρακῆρος τῶν ὀρέων, τῶν πεδιάδων, καὶ τῶν βόθρων, τῶν ἀποτελούντων αὐτὰ τὰ φαινόμενα. Ἐμπορεῖ ὅμως νὰ ἐρωτήσῃ τις, Πόθεν εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ σεληνιακὴ ἐπιφάνεια ἔχει τοσαύτην ἀναλογίαν μετὰ τὴν γῆνιν, ὥστε νὰ συνίσταται ἀπὸ ὄρη, κτλ; Τοῦτο θέλομεν προσπαθῆσαι νὰ διασαφηνίσωμεν, συσταίνοντες πρὸς ἅπαντας, ὅσοι ἔχουν τηλεσκόπιον ἱκανὸν νὰ μεγαλύνῃ τοῦλάχιστον τεσσαρακοντάκις, νὰ ἐξετάσωσι προσεκτικῶς τὴν βαθμηδὸν γινομένην αὕξησιν τοῦ πεφωτισμένου μέρους τῆς σεληνιακῆς ἐπιφανείας, ὀλίγας νύκτας κατὰ τὸ διάστημα τοῦ πρώτου ἢ δευτέρου τετάρτου. Θέλουν δὲ ταχέως ἀνακαλύψαι, ὅτι ἀληθῶς ὑπάρχουν ἀνωμαλῖαι εἰς τὸν δίσκον τῆς σελήνης, αἵτινες ἄλλο δὲν ἔμποροῦν νὰ ᾔηαι εἰμὴ ὄρη καὶ κοιλάδες· καθότι παρατηρεῖται, ὅτι αἱ σκιαὶ τῶν ὀρέων διαφέρουσι κατὰ τὸ μήκος ἀπὸ μεᾶς εἰς ἄλλην νύκτα συμφωνότατα μετὰ τὴν τοῦ ἡλίου θέσιν ὡς πρὸς τὴν γῆν καὶ τὴν σελήνην. Παράδειγματος χάριν, τὸ ἐνταῦθα σχῆμα 1 παριστάνει

Σχῆμα 1.

μικρὸν μέρος τοῦ δίσκου τῆς σελήνης μετὰ διάφορα τῶν ὀρέων, ὡς φαίνονται διὰ καλοῦ τηλεσκοπίου μίαν τινὰ νύκτα κατὰ τὸ πρῶτον αὐτῆς τέταρτον· τὸ δὲ σχῆμα 2

Σχῆμα 2.

